

OCENA Dramska uprizoritev

Obstati med rdečo in črno

SLAVKO PEZDIR

Bertolt Brecht: Bobni v noči
 režija **Matjaž Pograjc**
 Mestno gledališče ljubljansko (MGL)
 premiera 11. 2. 2010

Na velikem odru MGL so predstavili opazno skrajšano ter v eno samo poudarjeno ritmizirano in gibalno močno stilizirano dejanje zgoščeno mladostno komedijo

Bertolta Brechta *Bobni v noči* (*Trommeln in der Nacht*, 1922), kakor jo je poslovenil Borut Trekman ter ob dramaturškem sodelovanju Amelie Kraigher in lektorici Barbari Rogelj na enovito prizorišče postavil režiser in koreograf Matjaž Pograjc.

Pomenljivi okvir daje Pograjčevi uprizoritvi začetni in zaključni nastop komedijantskega tria Levi, Desni in Srednja, ki v zaključnem prizoru drastično poenostavi in univerzalno posploši zgodovinsko ozadje dogajanja na medsebojno vselej uničujoči spopad med levico in desnico, revolucijo in protirevolucijo, v katerem se le težka izogone pogubnim posledicam t. i. »zlata sredina« ali »tretja pot«, tokrat upodobljena v prvinsko radoživi ter oprezovalsko vsenavzoči služkinji Srednji. Notranje bogato razčlenjeno in čustveno stopnjevano vsebino daje dogajanju ansambelski nastop vsestransko razigrane igralske družine, ki neposredno na prizorišču s tolkalskimi in strunskimi inštrumenti ter zvočili ritmično poganja in zavira »stroj« dramskega dejanja ter se z minimalnimi kostumskimi in maskirnimi dodatki ter rekviziti, gibi, gestami in grimasami neposredno »pretvarja« v protagoniste zgodbe, kakor jo je na ljudsko temo o mrtvecu, ki pride po ljubico, v čas težke družbene krize po 1. svetovni vojni postavil Brecht. Seveda se protagonisti ljubezenske zgodbe, v kateri se za šibko nevesto merita vojak, ki je v vojni izgubil vse, ter vojni dobičkar, ki mu je prav vojna omogočila vzpon na družbeni lestvici, spotoma »vračajo« v naš družbeni sedanjik ter od tod v dovolj distancirane in kritične opazovalce oz. »animatorje« Brechtovih odrskih oseb. Ljubezen, v imenu katere obubožani in

prevarani vojak Kragler na koncu kljub vsemu vzame nezvesto in »poškodovano« nevesto Anno, se odreče družbenemu uporju brezpravnih in umakne v zasebnost, je uprizorjena kot spopad Erosa in Tanatosa ter »potopitev« ljubezenskega para v pododrije, iz katerega spektakularno izbruhnejo in vzkipijo rdeči »plameni« prvinske človekove zavezanosti življenju, ki je videti prepričljivo upravičena in subverzivna v razmerju do vsakršnih družbenih (revolucionarnih ali reakcionarnih) akcij.

Za časovno in prostorsko univerzalno ter svetlo in simetrično razčlenjeno prizorišče, ki ne prikriva svoje gledališkosti, je poskrbel scenograf Tomaž Štrucl, za nadčasovne črne osnovne kostume in karikaturno stilizirane spolne, socialne in poklicne dodatke pa kostumografinja Mateja Benedetti. Glasba Tiborja Miheliča Syeda je z živo izvajanimi afriškimi ter latinoameriškimi ritmi in preprostimi melodijami ter posnetimi jazzovskimi razpoloženjskimi ozadnji vodila sicer vstran od zgodovinske umeščenosti in prepoznavnosti Brechtovega sodobnika Kurta Weilla ter je pomembno prispevala k lahkotnejši, sodobnejši, univerzalnejši in bolj plesni glasbeni podstati celote.

Med zgledno ansambelsko ter partnersko razigranimi igralci, tolkalci in gibalci so osrednje vloge izoblikovali Jana Zupančič kot nesrečna, prešibka v zvestobi in prerajljiva v nezvestobi, nevesta Anna Balicke. Zagrobno eterično in višjim vprašanjem razprto »senco« brezpravnega vojaka Andreasa Kraglerja, ki se upre vlogi žrtve, je upodobil Jure Henigman. Njegovo nasprotje, meseno uživaškega in nemoralnega vojnega dobičkarja ter neučakanega poveljnega družbenega povzpetnika, Friedricha Murka je izrisal Gašper Tič. Vzdušje povprečne patriarhalne meščanske družine sta karikirala Tanja Dimitrievska in Boris Kerč kot mati in oče Balicke, prostodušno prilagodljivost časnikarja Babuscha in kupljivost prostitutke Marije pa Jaka Lah in Ana Dolinar. Simbolno pomenljivi trio Levega, Desnega in Srednje so upodobili Lotos Vincenc Šparovec, Gregor Gruđen in Tjaša Železnik.

Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 155000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 385 cm²

2 / 2

GAŠPER TIČ, JURE HENIGMAN IN JANA ZUPANČIČ